

1910

13 Ιανουαρίου: Ο Γιάννης Τσαρούχης γεννιέται στον Πειραιά

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ιδρύει το Κόμμα Φιλελευθέρων. Αναλαμβάνει την πρωθυπουργία.

1912

Έναρξη Βαλκανικών Πολέμων.

1914

Έναρξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

1915

Εθνικός Διχασμός.

1917

Αρχίζει να ζωγραφίζει σε μεγάλες κόλλες χαρτί 70x100, με παστέλ.

Ρωσική επανάσταση.

1919

Ελληνικά στρατεύματα αποβιβάζονται στη Σμύρνη.

1920

Φιλοξενείται με τον αδελφό του στο σπίτι της θείας του Δέσποινας Μεταξά στον Πειραιά. Αρχίζει να ζωγραφίζει με ακουαρέλες.

1922

Μικρασιατική καταστροφή.

1924

Κατάλυση της Βασιλείας.

1925

Εγκαθίσταται με τους γονείς του στην Αθήνα, στην οδό Ερμού, και φοιτεί στο Εκπαιδευτήριο Μακρή.

Δικτατορία Θεόδωρου Πάγκαλου.

1926

Αρχίζει να ζωγραφίζει πιο εντατικά (νεκρές φύσεις, τοπία κ.ά.) εκ του φυσικού. Ασχολείται και με το θέατρο – φιλοτεχνεί μακέτες σκηνικών και κοστούμιών.

1927

Γνωρίζεται με τον Σωτήρη Σπαθάρη και παρακολουθεί παραστάσεις θεάτρου σκιών.

Πρώτες Δελφικές Γιορτές.

1928

Φοιτεί στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας. Μετά τα προκαταρκτικά έτη εγγράφεται στο εργαστήριο του Σπύρου Βικάτου.

Συμμετέχει στην έκθεση με τίτλο «Ασπούδαχτοι Ζωγράφοι» στη γκαλερί «Άσυλο Τέχνης» του Νίκου Βέλμου.

Αναλαμβάνει την πρώτη επαγγελματική δουλειά στο θέατρο: *Πριγκίπισσας Μαλέν* από τη Σχολή του Εθνικού θεάτρου (σκηνοθεσία: Φώτος Πολίτης).

1929

Συμμετέχει στην έκθεση «Τα σπίτια της Παλιάς Αθήνας» στο «Άσυλο Τέχνης». Ξεκινάει λεπτομερή μελέτη των Ελληνικών λαϊκών φορεσιών.

Εκδίδεται το *Ελεύθερον Πνεύμα* του Γιώργου Θεοτοκά.

Ιδρύεται ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ).

Οικονομικό κραχ στις ΗΠΑ.

1930

Μαθητής και βοηθός του Φώτη Κόντογλου.

Συνεργάζεται με την εταιρεία «Ελληνικές Τέχνες». Περιηγείται στην Ελλάδα και μελετάει στοιχεία και πρότυπα λαϊκής τέχνης.

Δεύτερες Δελφικές Γιορτές.

Ο Γεώργιος Παπανδρέου υπουργός Παιδείας.

Εγκαινιάζεται το Μουσείο Μπενάκη.

1931

Μελετά την Κοπτική υφαντική και την βυζαντινή παρασημαντική, αντιγράφει πορτρέτα του Φαγιούμ.

1932

Εγγράφεται στο εργαστήριο του Κωνσταντίνου Παρθένη.

Εγκαινιάζεται η λειτουργία του νέου Εθνικού Θεάτρου.

1933

Ο Αδόλφος Χίτλερ καγκελάριος της Γερμανίας.

1934

Μαζί με τον Κάρολο Κουν και τον Διονύση Δεβάρη ιδρύουν τη «Λαϊκή Σκηνή».

Φιλοτεχνεί σκηνικά και κοστούμια για την «Ερωφίλη» του Γεωργίου Χορτάτση.

Ταξιδεύει στη Σμύρνη και την Κωνσταντινούπολη.

Διακόπτει τη μαθητεία του δίπλα στον Κόντογλου. Ζωγραφίζει σουρεαλιστικά σχέδια και αφηρημένους πίνακες. Γράφει σουρεαλιστικά ποιήματα.

Θάνατος του ζωγράφου Θεόφιλου.

1935

Ταξιδεύει για πρώτη φορά στο Παρίσι. Γνωρίζεται με τους Laurens, Matisse, Giacometti, ενώ στο σπίτι του Tériade βλέπει για πρώτη φορά έργα του Θεόφιλου.

Επαναφορά της Μοναρχίας στην Ελλάδα.

1936

Επιστρέφει στην Ελλάδα μέσω Ιταλίας. Γοητεύεται από τη ζωγραφική της Πομπηίας.

Επηρεάζεται από τον Matisse και τις χρωματικές κλίμακες του Σωτήρη Σπαθάρη και του Δεδούσαρου.

Δικτατορία της 4ης Αυγούστου.

Εμφύλιος πόλεμος στην Ισπανία.

1937

Συνεργάζεται με τον θίασο Κοτοπούλη.

1938

Πραγματοποιεί την πρώτη ατομική του έκθεση στην Αθήνα, σε άδειο κατάστημα στην οδό Νίκης.

Συμμετέχει με ένα έργο στην Α΄ Ετήσια Πανελλήνια Καλλιτεχνική Έκθεση του Ζαππείου.

1939

Αρχίζει να ζωγραφίζει εκ του φυσικού.

Σκηνογραφεί το έργο «Στέλλα Βιολάντη (Έρωσ εσταυρωμένος)» του Γρηγορίου Ξενόπουλου στο Θίασο Κοτοπούλη.

Έναρξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

1940

Η Ιταλία κηρύσσει τον πόλεμο στην Ελλάδα.

Επιστρατεύεται στο Αλβανικό μέτωπο.

1941

Κατοχή.

Ίδρυση Ε.Α.Μ. και Ε.Δ.Ε.Σ.

1942

Οργανώνει ερασιτεχνική σχολή ζωγραφικής.

Μόνιμη συνεργασία με τον Θίασο της Κατερίνας Ανδρεάδη.

1943

Συνεργάζεται με τις εκδόσεις Γλάρος. Εικονογραφεί το ποίημα του Οδυσσέα Ελύτη *Ήλιος ο πρώτος* και μεταφράζει το βιβλίο «Ο ζωγράφος Ρενουάρ» του Ambrose Vollar.

Κηδεία του Κωστή Παλαμά.

Ίδρυση Θεάτρου Τέχνης.

Έναρξη εμφύλιων συγκρούσεων μεταξύ ελληνικών αντιστασιακών οργανώσεων.

1944

Απελευθέρωση της Αθήνας - Δεκεμβριανά.

Φιλοτεχνεί το έργο «Η σύλληψη των τριών κομμουνιστών»

1945

Συμφωνία της Βάρκιζας. Έναρξη διώξεων κατά αριστερών πολιτών.

1946

Εικονογραφεί το ποίημα «Οι θεατρίνοι» από τη συλλογή *Ημερολόγιο Καταστρώματος Β΄* του Γιώργου Σεφέρη.

Έναρξη του Εμφυλίου Πολέμου.

Βασιλευομένη Δημοκρατία.

1948

Συμμετέχει στην Α΄ (μεταπολεμική) Πανελλήνια Καλλιτεχνική Έκθεση στο Ζάππειο.

Σκηνογραφεί παραστάσεις του Θεάτρου Τέχνης: «Ο Επιθεωρητής έρχεται» του John Priestley και «Ματωμένος Γάμος» του Federico Garcia Lorca.

1949

Ιδρυτικό μέλος της ομάδας «Αρμός» (με τους: Νίκο Χατζηκυριάκο-Γκίκα, Γιάννη Μόραλη, Νίκο Εγγονόπουλο, Νίκο Νικολάου κ.ά.).

Λήξη Εμφυλίου Πολέμου. Ήττα της Αριστεράς.

1950

Συνεργάζεται με το «Ελληνικό Χορόδραμα» της Ραλλούς Μάνου.

1951

Διοργανώνονται εκθέσεις του στην «Galerie d'Art du Faubourg» στο Παρίσι και στην «Redfern Gallery» στο Λονδίνο.

Θάνατος Άγγελου Σικελιανού.

1952

Αναδρομική έκθεση στο Βρετανικό Συμβούλιο στην Αθήνα.

Συνεργασίες με τους θιάσους Φωτόπουλου, των Λαμπέτη - Παππά - Χορν, την Εταιρία Ελληνικού Θεάτρου, το Εθνικό, την Ανδρεάδη και το Θέατρο Τέχνης.

Έναρξη της σκηνοθεσίας στον κινηματογράφο. Συνεργασία με τον Μιχάλη Κακογιάννη.

Θέσπιση του συστήματος αντιπαροχής. Γοργή αλλαγή του αστικού τοπίου.

Θάνατος της Εύας Πάλμερ-Σικελιανού.

1953

Υπογράφει συμβόλαιο με την γκαλερί «Iolas» (Νέα Υόρκη), το οποίο του εξασφαλίζει άνετες συνθήκες εργασίας, επιτρέποντάς του ελεύθερη καλλιτεχνική δημιουργία για τέσσερα χρόνια.

1955

Δημιουργεί τα σκηνικά για την ταινία του «Στέλλα» του Μιχάλη Κακογιάννη με τη Μελίνα Μερκούρη

Έναρξη του Φεστιβάλ Αθηνών.

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής αναλαμβάνει την πρωθυπουργία.

1956

Σκηνογραφεί τις κινηματογραφικές ταινίες «Ο Χριστός ξανασταυρώνεται» του Jules Dassin και «Το κορίτσι με τα μαύρα» του Μιχάλη Κακογιάννη, με τον Δημήτρη Χορν και την Έλλη Λαμπέτη.

1957

Υποψήφιος για το βραβείο Guggenheim.

1958

Συμμετέχει στη Biennale της Βενετίας.

Φιλοτεχνεί τα σκηνικά και τα κοστούμια για τη «Μήδεια» του Cherubini, με πρωταγωνίστρια τη Μαρία Κάλλας, σε σκηνοθεσία Αλέξη Μινωτή.

1959

Σκηνογραφεί τους «Όρνιθες» του Αριστοφάνη για την παράσταση του Θεάτρου Τέχνης και τη «Νόρμα» του Bellini, με τη Μαρία Κάλλας, στην Επίδαυρο.

1960

Αναλαμβάνει για δύο χρόνια τη θέση του καλλιτεχνικού συμβούλου στην Εμπορική τράπεζα και του καθηγητή σκηνογραφίας στη Σχολή Δοξιάδη.

1961

Σκηνικά και κοστούμια για την παράσταση «Θαΐς» του Jules Massenet, σε σκηνοθεσία Franco Zeffirelli στη Dallas Civic Opera.

Παρουσιάζεται η «Μήδεια» στην Επίδαυρο και τη Σκάλα του Μιλάνου.

Ατομική έκθεση στη γκαλερί «Ζουμπουλάκη».

Συμφωνία σύνδεσης Ελλάδας - ΕΟΚ.

1963

Δολοφονία Γρηγόρη Λαμπράκη.

Νίκη της Ένωσης Κέντρου.

Απονομή του Βραβείου Νόμπελ λογοτεχνίας στον Γιώργο Σεφέρη.

1965

Σκηνογραφεί τους «Πέρσες» του Αισχύλου, σε σκηνοθεσία Κάρολου Κουν και τις «Τρωάδες» του Ευριπίδη (προσαρμογή κειμένου από τον Jean Paul Sartre) στο Εθνικό Θέατρο του Παρισιού, σε σκηνοθεσία Μιχάλη Κακογιάννη.

Α΄ Διεθνής έκθεση Γλυπτικής στον λόφο του Φιλοπάππου.

Θάνατος της λαογράφου Αγγελικής Χατζημιχάλη.

Ιουλιανά.

1966

Συμμετέχει σε έκθεση πορτρέτων στην παρισινή «Galerie Claude Bernard».

Συνεργάζεται με την Ελληνική Σκηνή της Άννας Συνοδινού.

Θάνατος του Φώτη Κόντογλου.

1967

Στρατιωτικό πραξικόπημα – Χούντα των συνταγματαρχών. Ακολουθούν χιλιάδες συλλήψεις, κατάργηση πολιτικών δικαιωμάτων και διώξεις.

Θάνατος του Κωνσταντίνου Παρθένη.

Αυτοεξορία πολλών καλλιτεχνών και επιστημόνων, προκειμένου να διατηρήσουν την δυνατότητα ελεύθερης έκφρασης, αλλά και την προσωπική τους αξιοπρέπεια.

Αυτοεξορίζεται και εγκαθίσταται στη Γαλλία.

1968

Μαζί με τη Lila de Nobili οργανώνει «ακαδημία ζωγραφικής» στο Παρίσι. Φιλοτεχνεί σειρά μακετών για «ιδανικές παραστάσεις».

Μεγάλες φοιτητικές και εργατικές κινητοποιήσεις στη Γαλλία.

Σοβιετική εισβολή στην Πράγα.

Θάνατος του Δημήτρη Πικιώνη.

1969

Ο Γιώργος Σεφέρης, με δημόσια δήλωση του, καταδικάζει το δικτατορικό καθεστώς.

1970

Σκηνογραφεί τις «Ευτυχισμένες μέρες» του Samuel Beckett, με τη Χριστίνα Τσίγκου και το Γιώργο Ορφανό.

1972

Αγοράζει ένα σπίτι στο γαλλικό χωριό Villeneuve-les-Sablons.

1973

Πεθαίνει η μητέρα του. Επιστρέφει για σύντομο διάστημα στην Ελλάδα, προκειμένου να παραστεί στην κηδεία της.

Κατάληψη της Νομικής Σχολής - Κίνημα Ναυτικού.

Κατάληψη Πολυτεχνείου.

1974

Η γκαλερί «Il Gabbiano» οργανώνει ατομική του έκθεση στη Ρώμη.

Πραξικόπημα της Χούντας για την ανατροπή του Μακάριου στην Κύπρο. Ακολουθεί τουρκική επίθεση και κατάληψη μεγάλου μέρους του νησιού.

Πτώση της Χούντας - Άφιξη του Κ. Καραμανλή - Μεταπολίτευση - Νομιμοποίηση Κομμουνιστικού Κόμματος - Δημοψήφισμα για το πολιτειακό και νίκη της Αβασίλευτης δημοκρατίας.

Θάνατος του Σωτήρη Σπαθάρη.

1975

Μετά την πτώση της Χούντας, διατηρεί ως κέντρο των δραστηριοτήτων του το Παρίσι, αλλά ταξιδεύει συχνά στην Ελλάδα.

Εικονογραφεί τη Βάρδια του Νίκου Καββαδία.

Θάνατος του Ανδρέα Εμπειρικού.

1977

Ανεβάζει, σε δική του μετάφραση, σκηνοθεσία, σκηνικά και κοστούμια, τις «Τρωάδες» του Ευριπίδη σε ένα πάρκινγκ της οδού Καπλανών.

Θάνατος της Μαρίας Κάλλας.

1979

Ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ.

Απονέμεται στον Οδυσσέα Ελύτη το βραβείο Νόμπελ λογοτεχνίας.

1980

Η γκαλερί «Il Gabbiano» οργανώνει ατομική του έκθεση στο πλαίσιο της FIAC στο Grand Palais στο Παρίσι.

1981

Ιδρύει το «Ίδρυμα Γιάννη Τσαρούχη». Δωρίζει στο Ίδρυμα το σπίτι του στο Μαρούσι και μεγάλο αριθμό έργων του.

Το Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης οργανώνει αναδρομική έκθεση του έργου του στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης.

Βουλευτικές εκλογές - νίκη του ΠΑΣΟΚ.

1982

Το Ίδρυμα Γιάννη Τσαρούχη ανοίγει στο κοινό με σειρά εκθέσεων που επιμελείται ο ίδιος.

Έκθεση των έργων με τίτλο «Ζεϊμπέκικα» στη γκαλερί «Ζουμπουλάκη».

Ανεβάζει τους «Επτά επί Θήβας» του Αισχύλου, σε δική του σκηνοθεσία, μετάφραση, σκηνικά και τα κοστούμια.

1984

Πλήττεται από τη νόσο του Πάρκινσον, αλλά συνεχίζει να ζωγραφίζει, κυρίως με μολύβι και λαδοπαστέλ.

Θάνατος του Βασίλη Τσιτσάνη

1986

Οι εκδόσεις Καστανιώτη ξεκινούν την δημοσίευση σειράς βιβλίων με παλιά κείμενά του.

1988

Μακέτες του σκηνογραφικού έργου του εκτίθενται στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης.

1989

Φιλοτεχνεί τα σκηνικά για το «Φιντανάκι» του Παντελή Χορν στο Θέατρο Τέχνης και ετοιμάζεται να ανεβάσει, σε δική του σκηνοθεσία, μετάφραση, σκηνικά και κοστούμια τον «Ορέστη» του Ευριπίδη.

20 Ιουλίου: Πεθαίνει στην Αθήνα.